

Мальченко А.В.
anna.malchenko@gmail.com
старший викладач кафедри міжнародного менеджменту
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
м.Київ, Україна

ПРОБЛЕМА КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Посилення взаємозалежності світового ринку окремих країн, у тому числі глобалізація світових господарських зв'язків, породжує суттєві суперечності та протиріччя, розв'язання яких можливе лише завдяки пошуку компромісу, узгодженню інтересів країн у формі міжнародних домовленостей та угод. Організаційне оформлення системи міждержавного регулювання відносин знаходить своє відображення у міжнародних організаціях, динамічний розвиток яких у ХХІ столітті потребує глибокого вивчення [3].

Навчальна дисципліна «Міжнародні організації» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань соціальних та поведінкові наук, та передбачає інтенсивну роботу студента в умовах стрімкого інформаційного потоку, що збільшується і постійно оновлюється у різних галузях знань; використання різних способів інтеграції інформації; формулювання запитань, самостійне формулювання гіпотез; вирішення проблеми міжнародного характеру; висловлювання власних думок (усно і письмово) ясно, впевнено і коректно по відношенню до оточуючих; аргументування власної точки зору й врахування точки зору інших; самостійне навчання; особисту відповідальність у прийнятті рішень; активну участь у спільному ухваленні рішень; побудову конструктивних взаємовідносин з оточуючими та ін. [1].

У цьому контексті неабиякої актуальності набуває проблема критичного мислення студента як форми перспективної самореалізації особистості в умовах демократичного суспільства. Формування навичок критичного мислення у студентів реалізується через такі види діяльності, як кейс-study, ділова гра, "мозковий штурм", дискусія, науково-практична конференція, науково-дослідницька робота тощо [2].

Крім того, слід виділити ефективні схеми стратегій організації занять з дисципліни з елементами логіки та критичного мислення: 1) «мозкова атака» - ефективний метод колективного обговорення, пошуку рішень, що здійснюється через вільне накопичення ідей з певної теми, вираження поглядів усіх учасників. Цей метод дає змогу групі студентів використовувати свої інтелектуальні можливості для швидкого та ефективного виконання завдання; 2) гронування – стратегія навчання, яка закликає аудиторію вільно і відкрито висловлювати свої думки, здійснювати зв'язок між окремими поняттями, тому, сприяє розвитку соціальних, інформаційних, полікультурних компетенцій, спонукає студентів до саморозвитку, самоосвіти, продуктивної діяльності; 3) «Джигсоу» – методична стратегія, згідно з якою після вивчення інформації, проведення досліджень кожна група складає свою презентацію, представляючи її цілій аудиторії, роз'яснюючи та навчаючи при цьому інших. 4) п'ятихвилинне есе використовується наприкінці заняття, щоб допомогти студентам краще зрозуміти свої думки з вивченої теми і щоб дати викладачу можливість проаналізувати результати [4].

Прийоми та стратегії методики розвитку критичного мислення створюють необхідні умови для різнопланової роботи з інформацією: складання алгоритмів, виділення головного, представлення матеріалу у вигляді схем, малюнків, написання сенканів, есе. Вважається ефективним залучення студентів до складання опорних конспектів, цікавих ситуативних задач, підсумкових запитань, творчих завдань. Під час роботи в групі відбувається спільне розв'язання поставлених задач. У процесі цієї роботи у студентів розвиваються почуття колективізму, взаємопідтримки, взаємодопомоги, зникає відчуття страху, скованості. Працюючи в групі, в нагороду за вміння слухати та співпрацювати учасники навчального процесу отримують колективну мудрість [4].

Важливе значення в рамках викладання дисципліни «Міжнародні організації» має й побудова критично-аналітичної лекції, основними складовими якої є: 1) стадія актуалізації («виклику»), що використовується на початку лекції чи викладання наступного питання, на якій викладач актуалізує наявні в студентів знання, фіксує їх увагу на проблемі, що розглядається, стимулює інтерес до її

вивчення; 2) стадія осмислення, на якій викладається нова навчальна інформація та використовується комплекс інтелектуальних завдань з її критичного опрацювання студентами; 3) стадія рефлексії, яка завершує розгляд певного лекційного питання чи лекції загалом, на якій студенти здійснюють аналіз не стільки змісту, скільки самого процесу засвоєння нового [1]. У підсумку, хотілося б навести цитату дослідника О.В. Лавріненко зі статті «Критичне мислення – сучасна освітня інновація»: «критичне мислення виявляється сьогодні тією життєздатною перспективою розвитку «науки мислити», яка на початку XXI століття відповідає умовам ефективної життєдіяльності людини інформаційного суспільства [4].

Використана література:

1. Багай Б. М. Технологія розвитку критичного мислення. – Броди. – 2017. – 16 с.
2. Бондаренко К.І. Розвиток критичного мислення в процесі навчання [Електронний ресурс] / Бондаренко К.І / Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1215>
3. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник/ Т.В. Стройко. - К.: Кондор-Видавництво, 2018. - 250 с.
4. Шевчук О.І. Вплив навичок критичного мислення на формування знань студентів-економістів. [Електронний ресурс] / Шевчук О.І. / Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/17286/1/46-298-301.pdf>